

Växtskyddsåret 2017

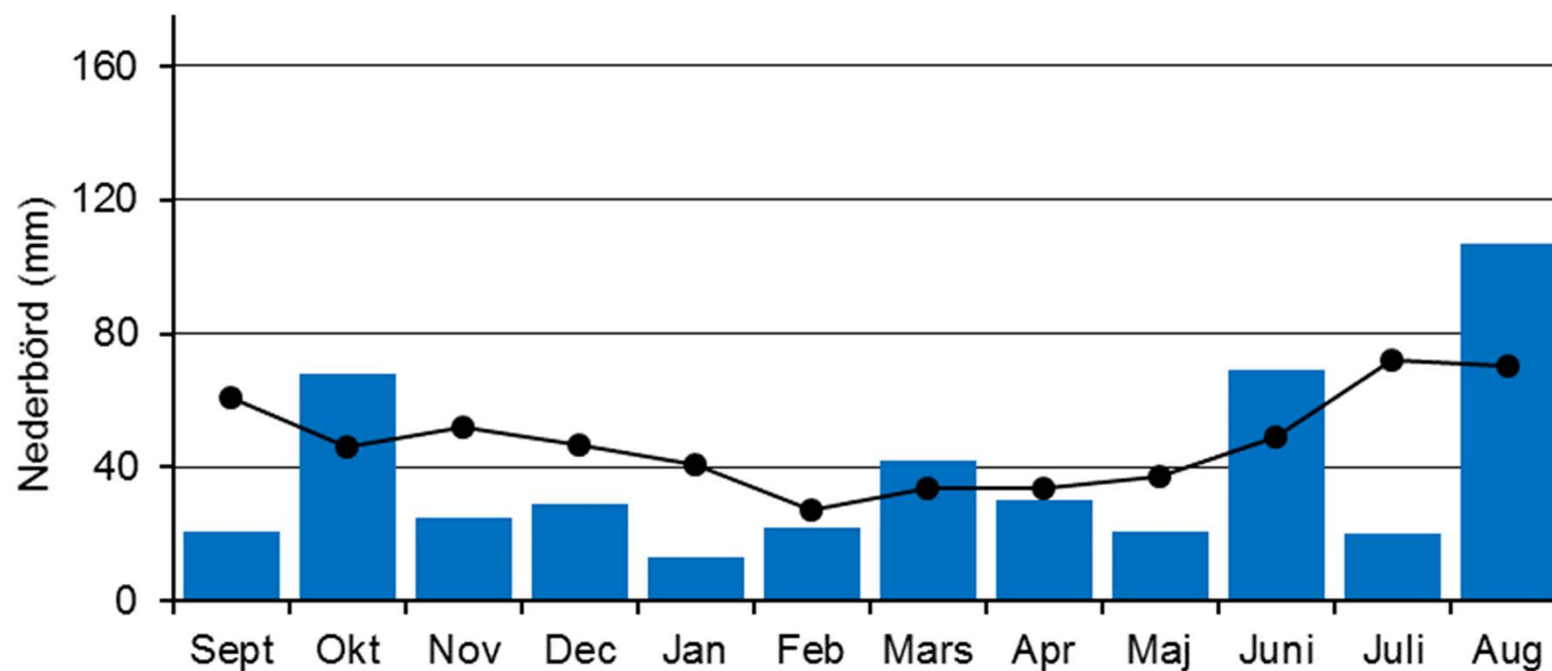
Anders Arvidsson & Göran Gustafsson
Växtskyddscentralen, Jordbruksverket, Linköping

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

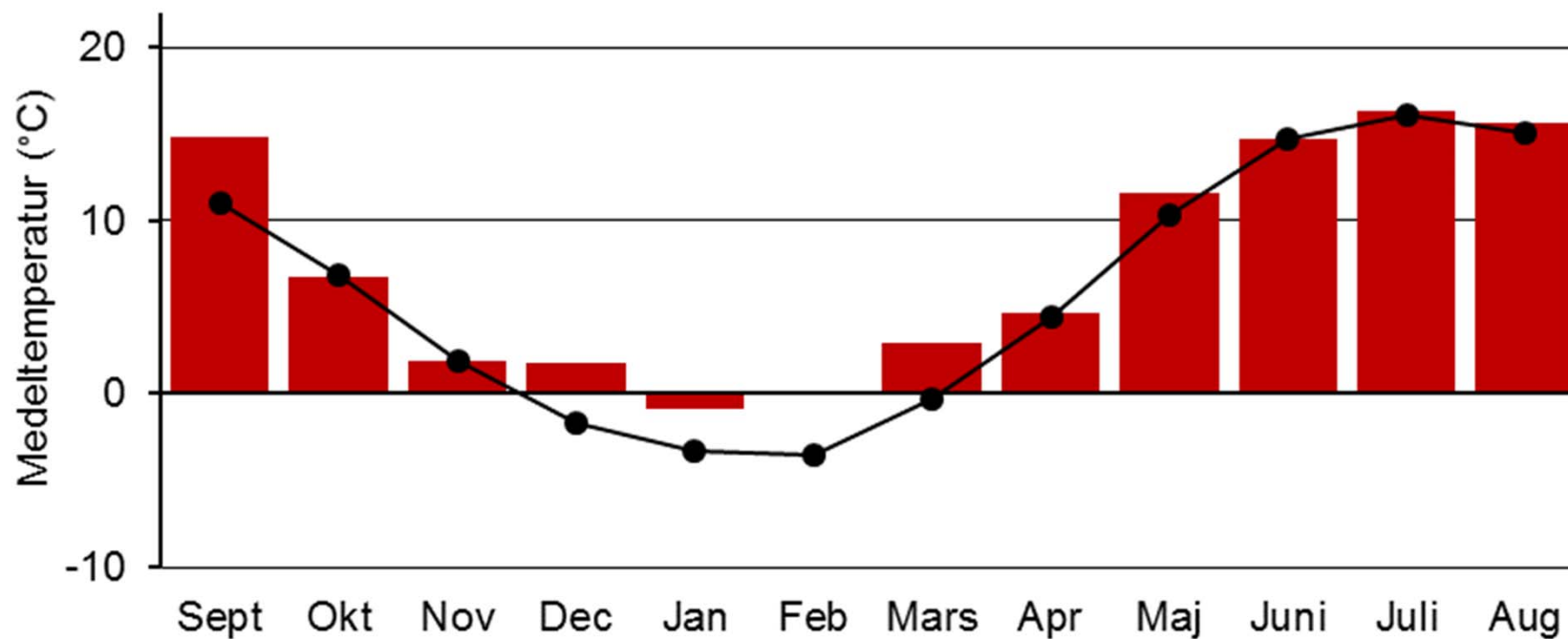

Nederbörd Malmslätt 2016 / 2017

Källa: SMHI

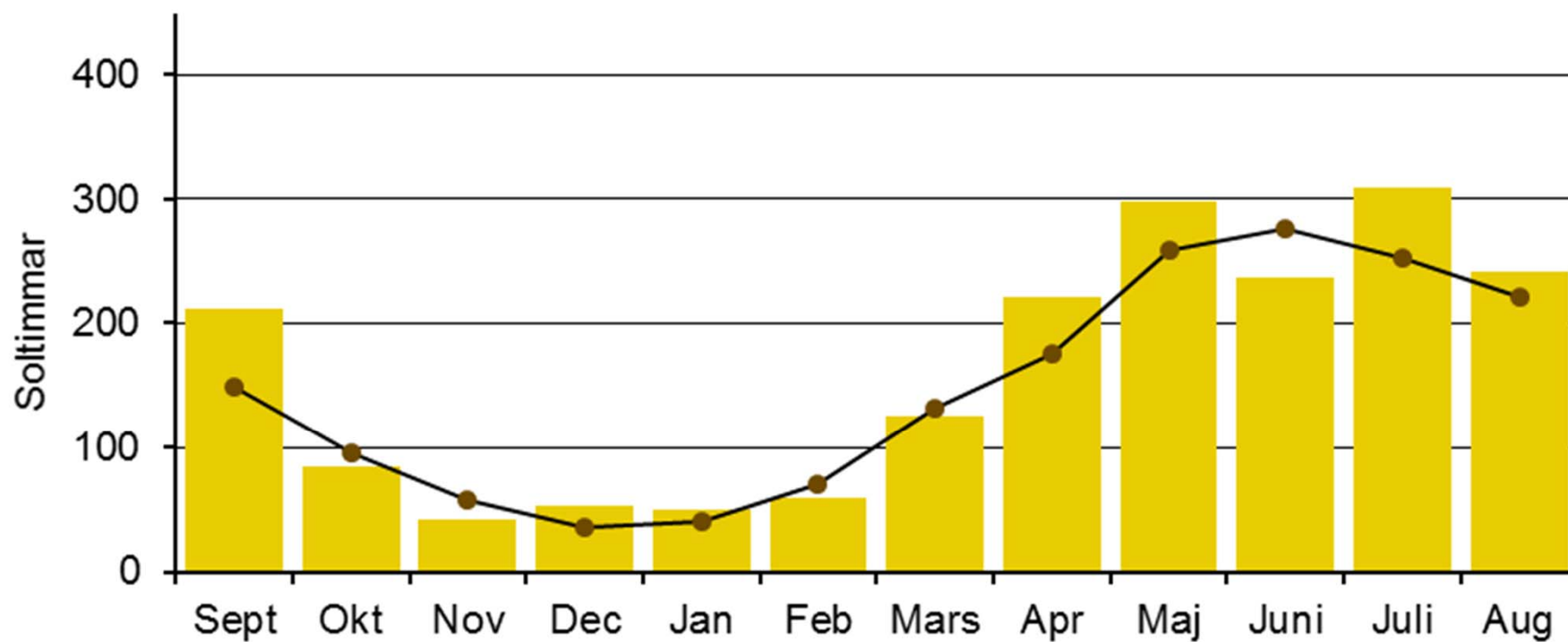
Temperatur Malmslätt 2016 / 2017

Källa: SMHI

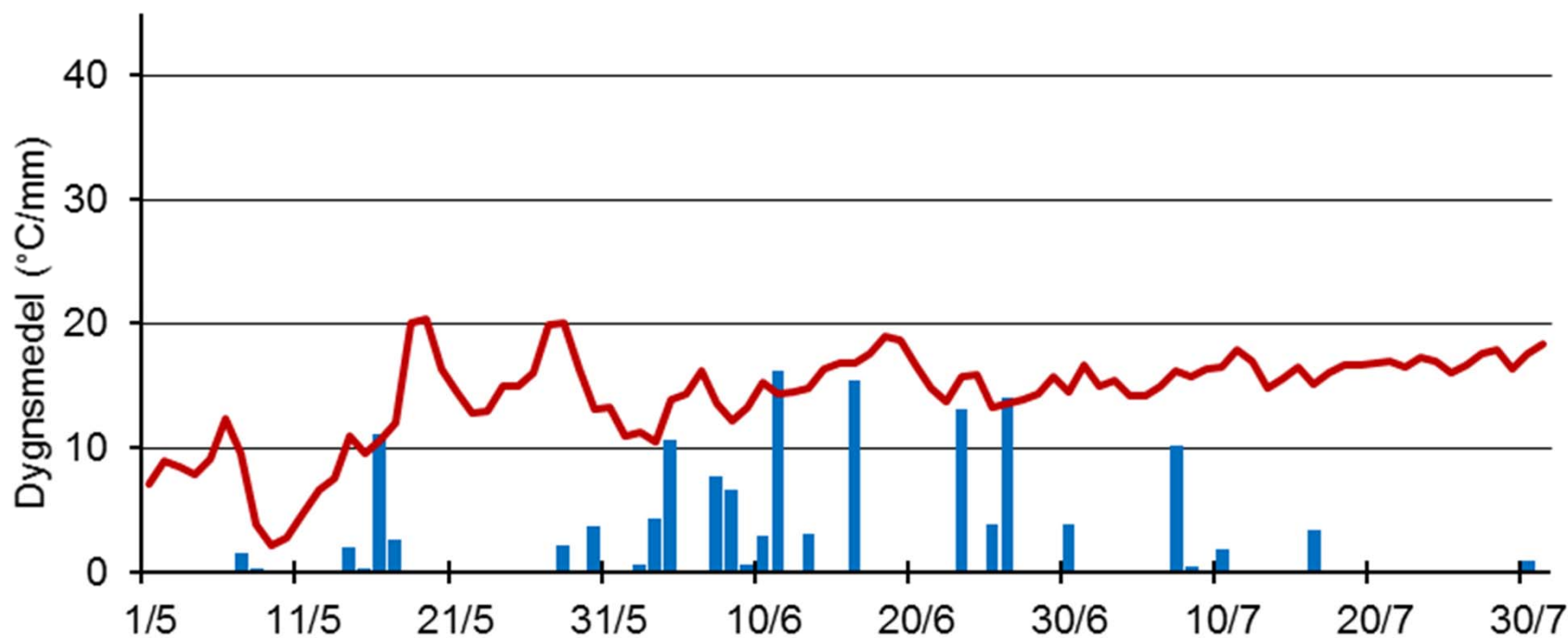
Soltimmar

Norrköping 2016 / 2017

Källa: SMHI

Dygnsvis nederbörd och temperatur Malmslätt maj – juli 2017

Källa: SMHI

Snö den 8 maj i Vadstena

Foto:
Göran Gustafsson

Köldskador i höstraps, slutet av april

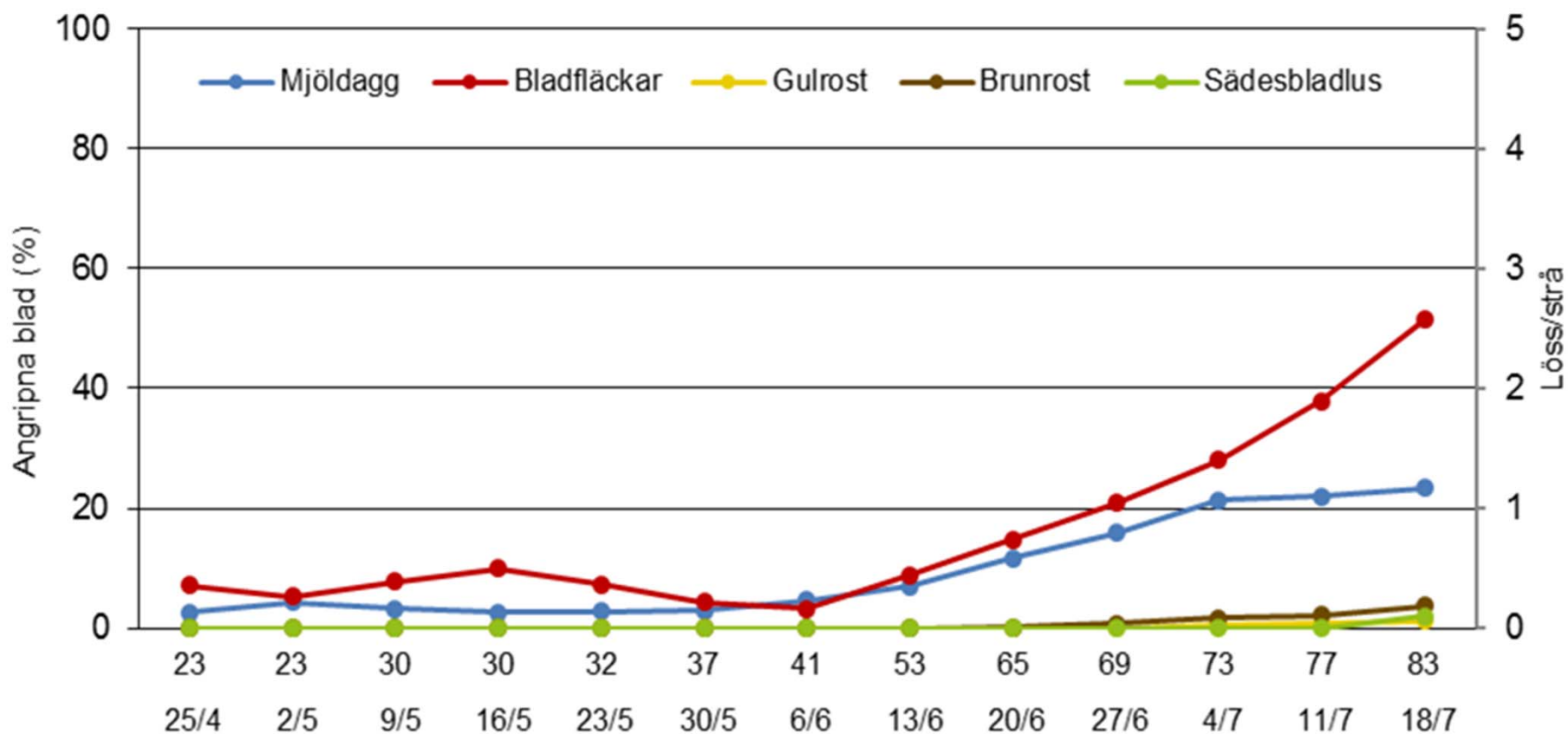
Foto:
Anders Arvidsson

Köldskador i höstveten, Eskilstuna 15 maj 2017

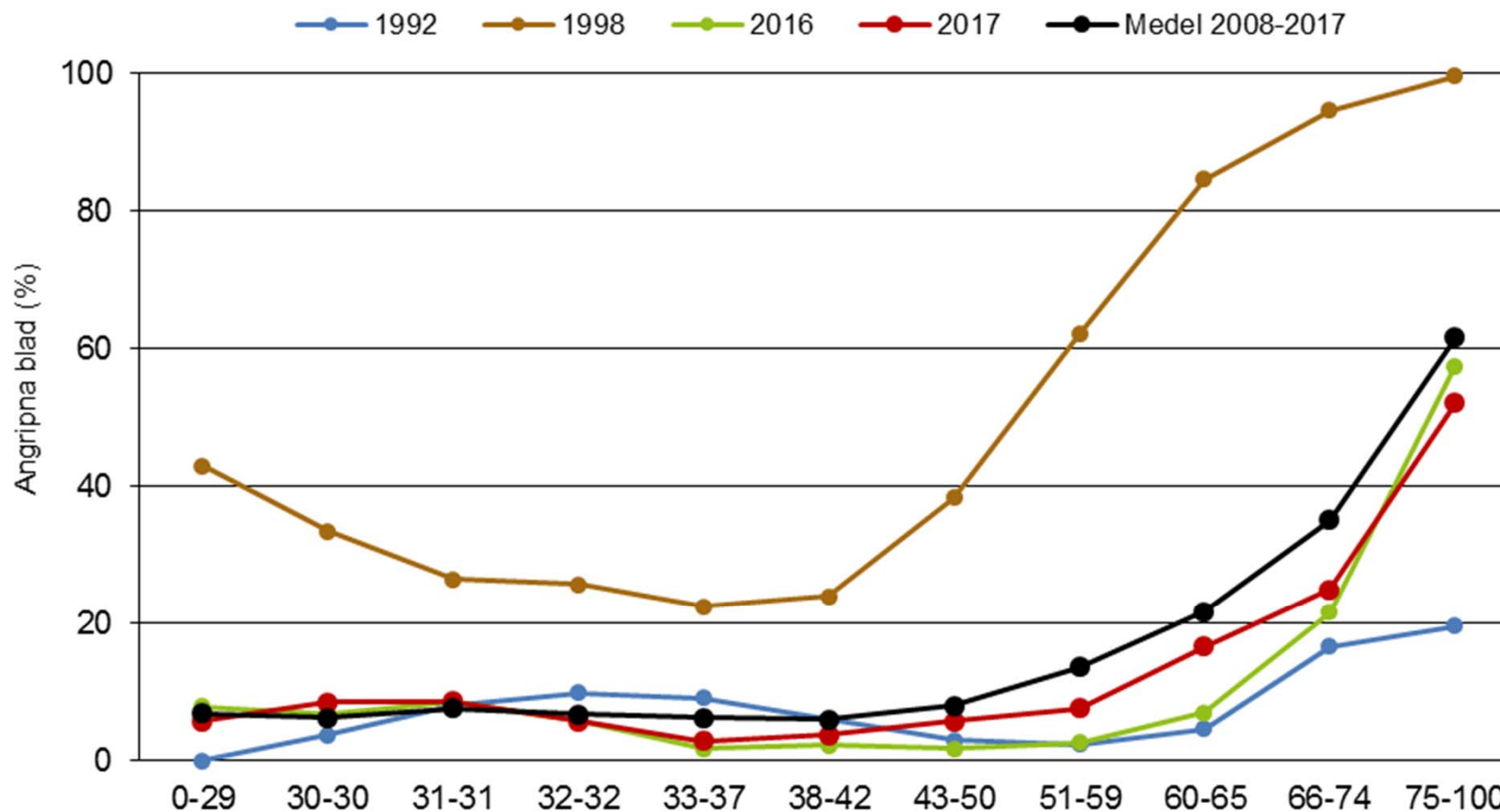

Foto:
Anders Arvidsson

Angreppsutvecklingen i höstvet 2017 i D-, E- och T-län

Angrepp av bladfläcksvampar i höstvetete, olika år i D-, E- och T-län

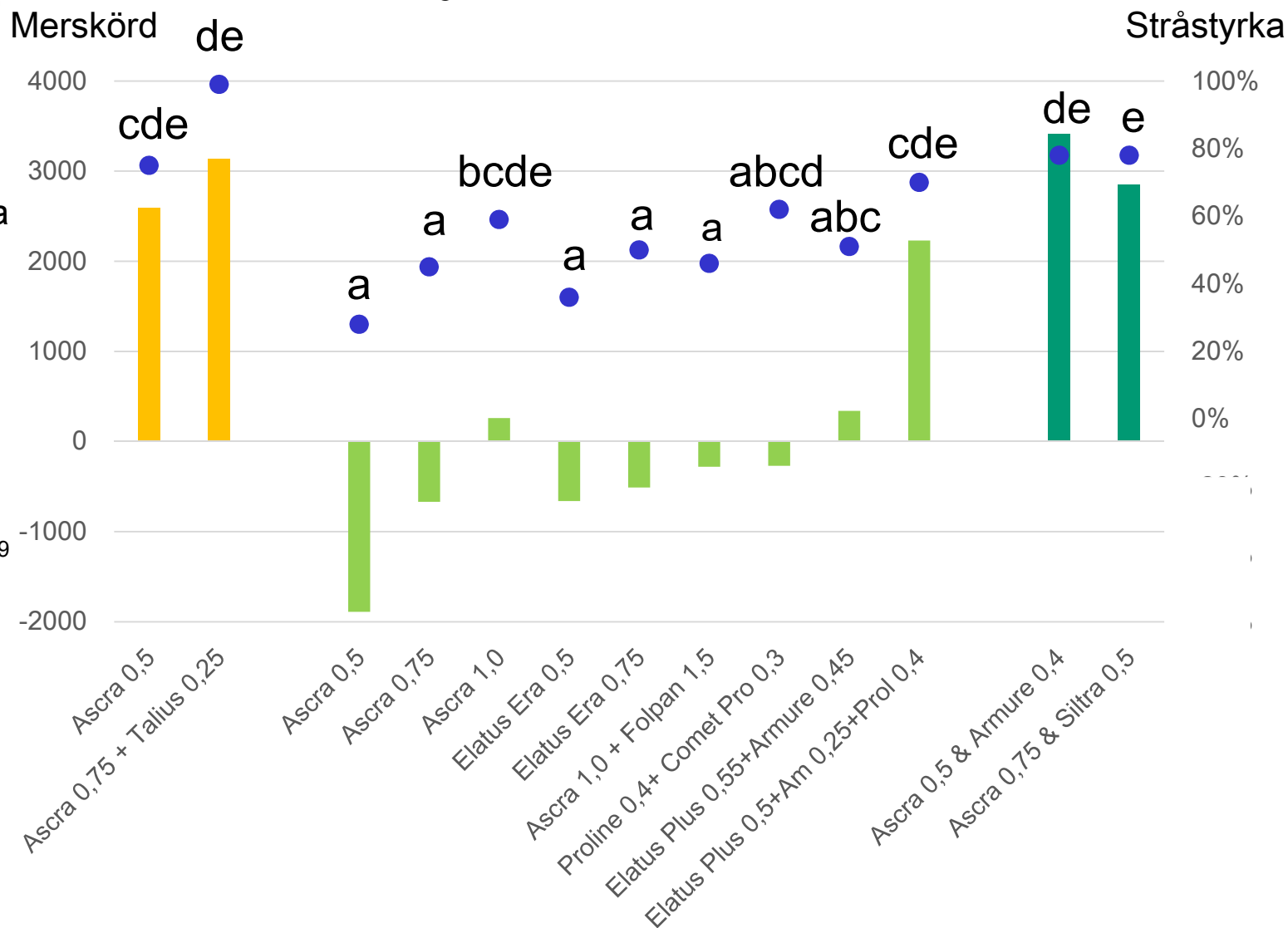

Strategi mot Svartpricksjuka L9-1010

1 försök i Nybble, Örebro län 2017

Obehandlat
Skörd 7990 kg/ha
Stråstyrka 52 %
N-giva 235 kg/ha
Sort: Elvis

- DC 37-39
- DC 47-51
- DC 37-39 & 55-59

Liggsäd i L9-1010

Nybble, Örebro län, 18 juli 2017

Ascra 0,5 DC 51

Ascra 0,75 DC 37+
Talius 0,25 DC 37

Elatus Era 0,75 DC 51

Foto:
Göran Gustafsson

Strategi mot Svartpricksjuka L9-1010

1 försök i Renstad, Östergötland 2017

Obehandlat

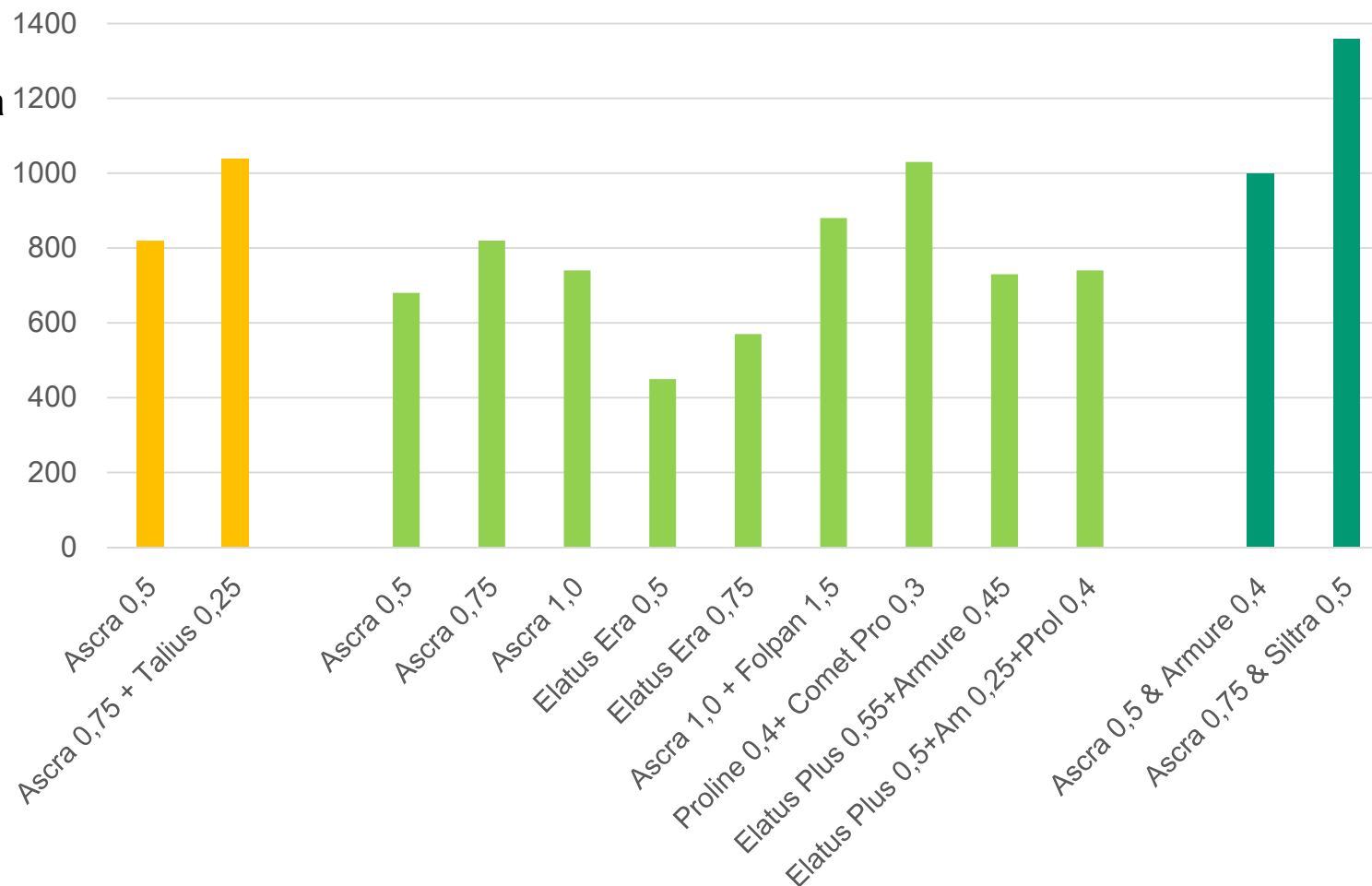
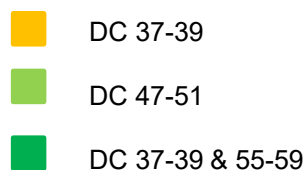
Skörd 9430 kg/ha

N-giva 135 kg/ha

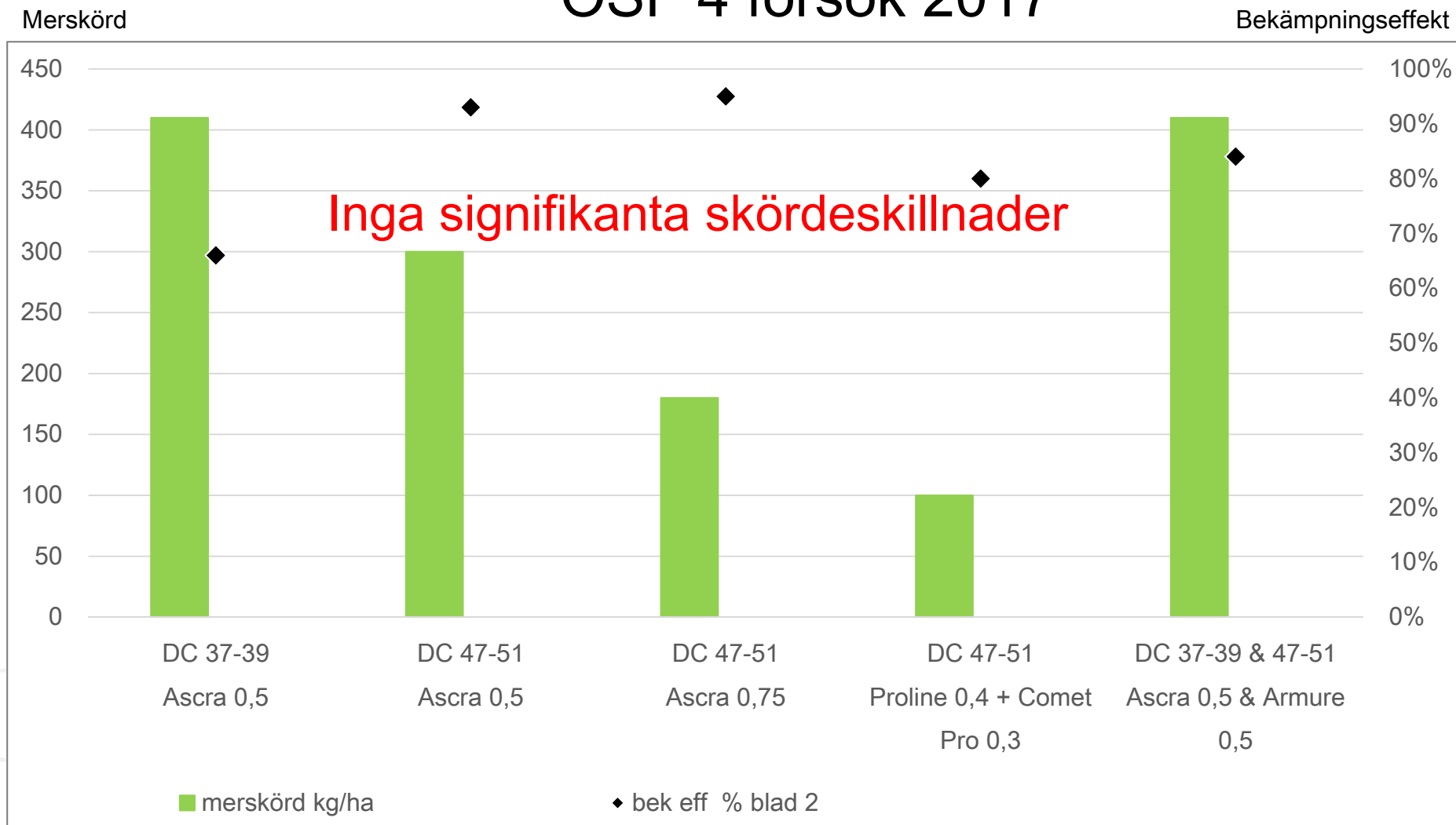
Ff lin

Sort: Praktik

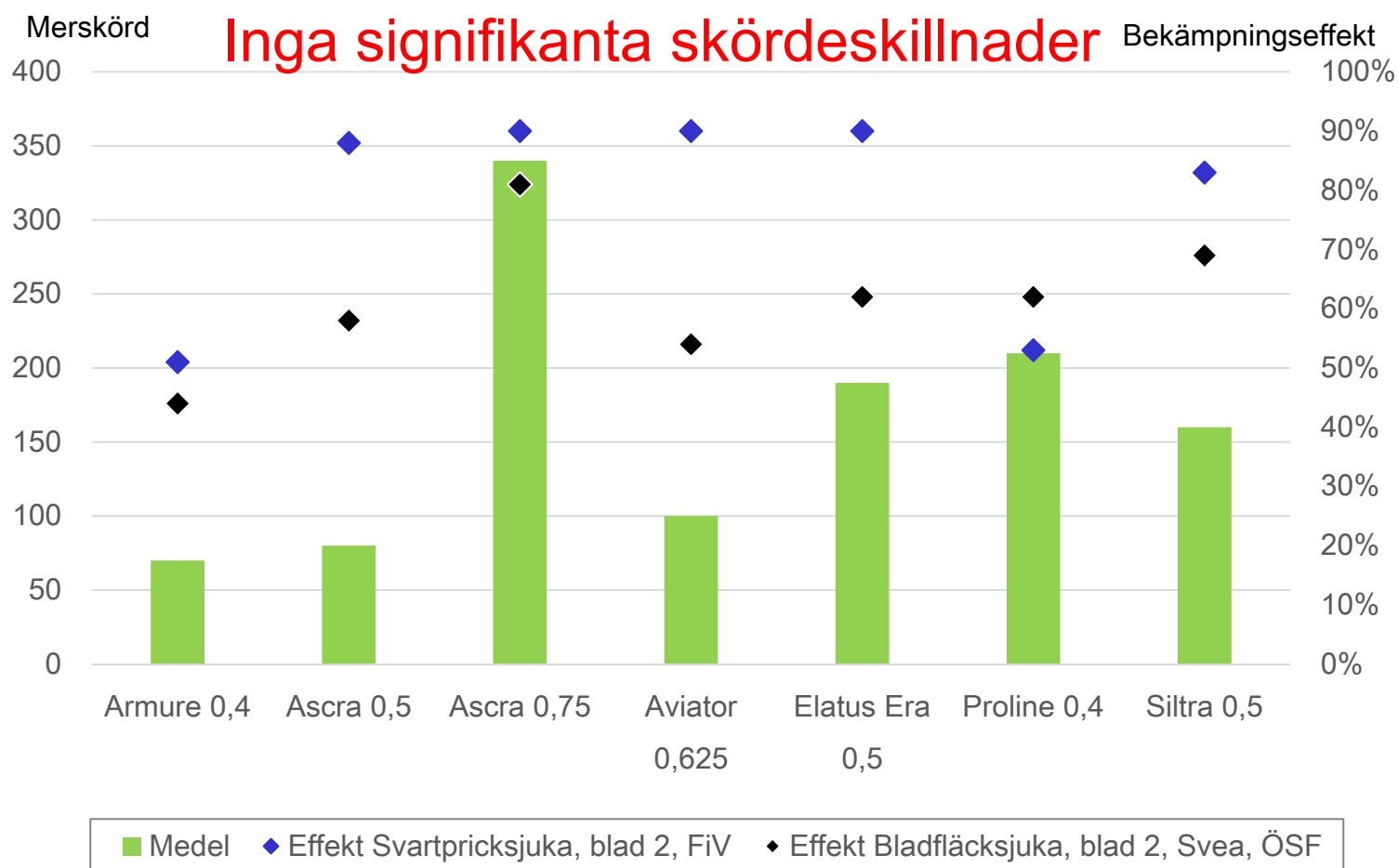
Mjöldagg 5%

Referensförsök i höstvete L9-1041 ÖSF 4 försök 2017

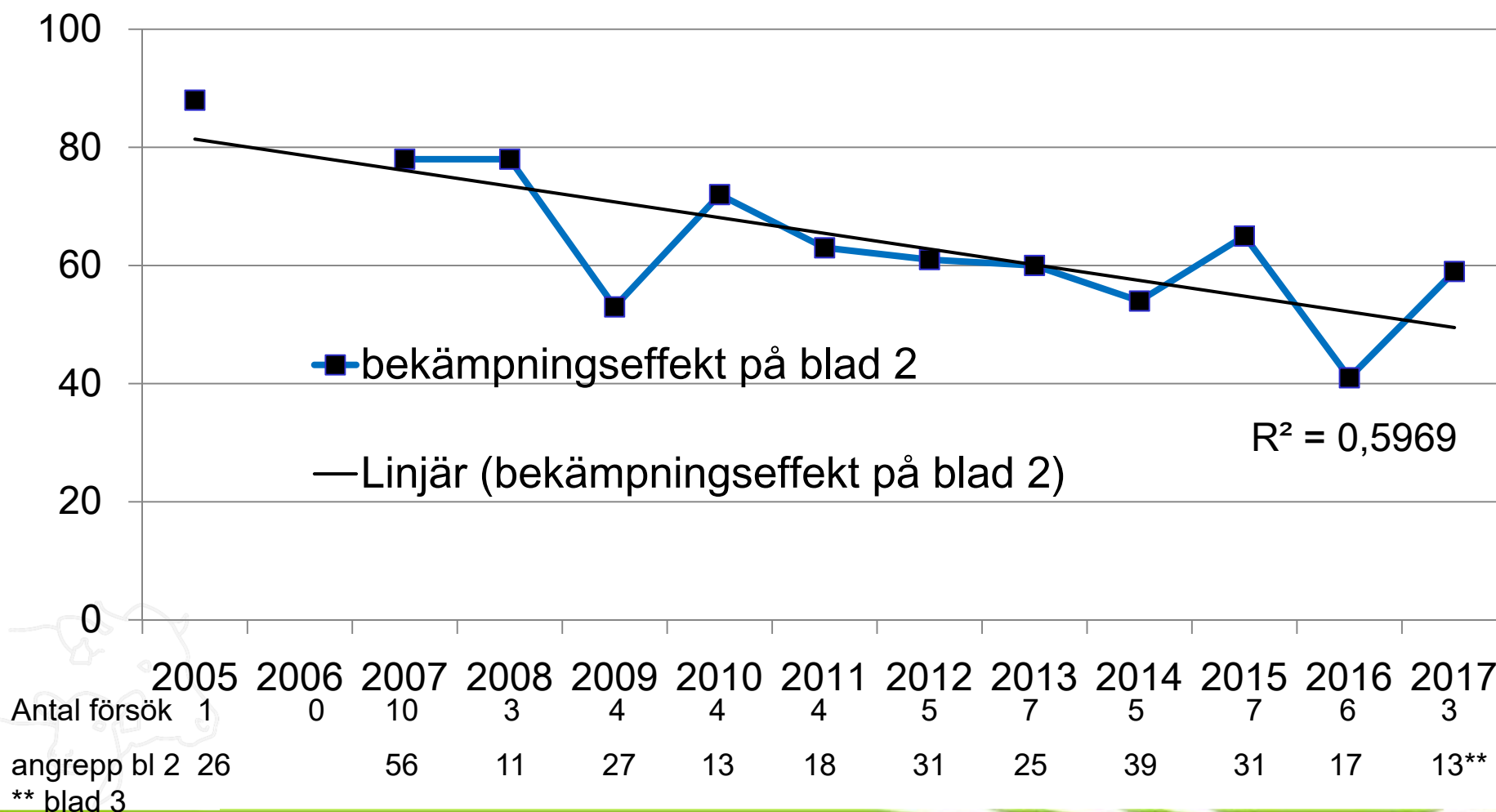
Preparatprovning i höstvet L9-1040 i ÖSF (2), Fiv (1) och Svea (1) 2017

Proline - effekt mot Septoria

FiV och ÖSF, ½ dos DC 47-51

% effekt

Svampbehandling i höstvete vid DC 47-51, ÖSF 2017

Plats	Plan	Grund- skörd	Merskörd Prol+C Pr	Merskörd Ascra	DTR % blad 2	S. tritici % blad 2
St Lövhulta (D)	1041	7810 ns	-120	+130	0	0
Marstad (E)	1041	7870 ns	+70	+380	0	14
Ullekalv (E)	1041	8010	-20	-20	14	0
Hallsberg (T)	1041	8040	+ 470	+700	3	0
Vikbolandet (E)	1040	11480 ns	+80*	+230	2	0
Hallsberg (T)	1040	9610 ns	+350*	-370	<1	0
Renstad (E)	1010	9430	+1030	+680	<1	0
Vintrosa (T)	1010	7990	-270	-1890**	<1	<1
MEDEL (7 f)		8890	+270	+250		

* enbart Proline

** kraftig liggsäd

Preparat mot Septoria i höstvete, Mellansverige 2016

Preparat	Antal försök	Merskörd	Effekt %
Proline 0,4	8	255	46
Elatus Era 0,5-0,6	8	555	73

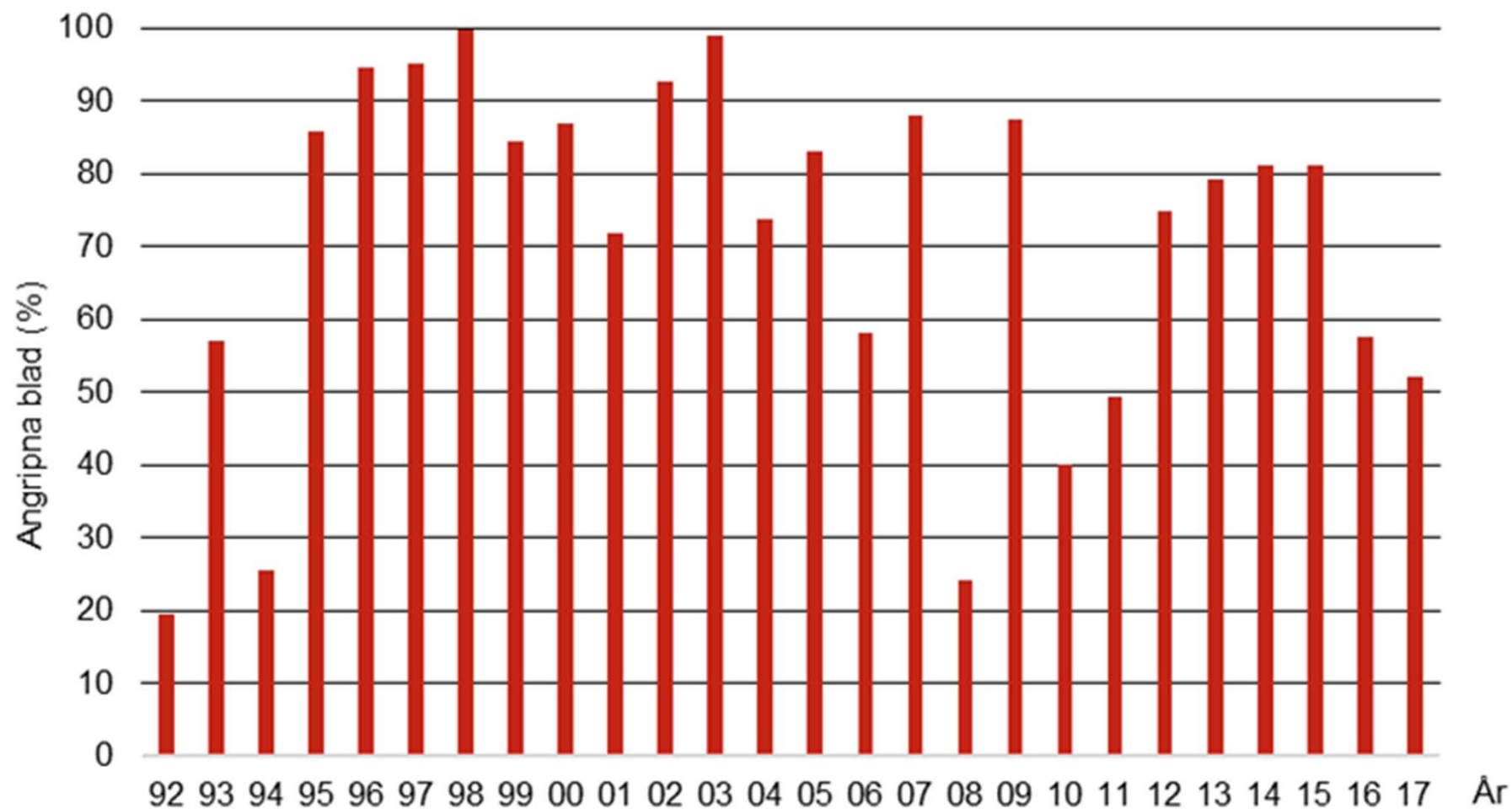
Preparat mot Septoria i höstvete, Mellansverige 2016 L9-1010

Preparat	Antal försök	Merskörd	Effekt %
Proline 0,4	5	200	47
Proline 0,4 + Comet Pro 0,3	5	270	51
Siltra 0,5 + Comet Pro 0,15	5	410	69
Elatus Era 0,6	5	460	80

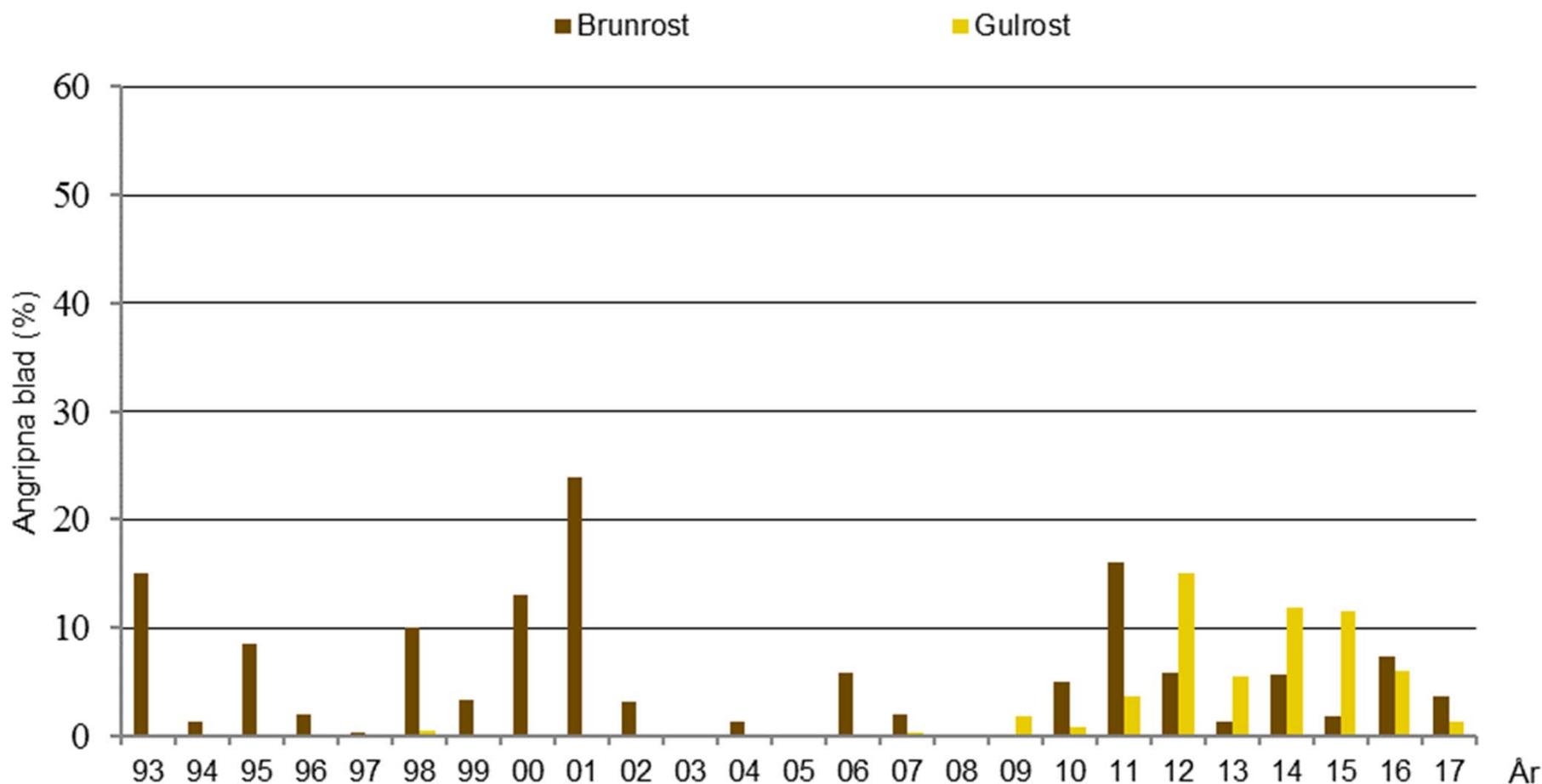
Preparat mot Septoria i höstveten, Mellansverige 2013-2015 DC 47-51, serie L9-1010

Preparat	Antal försök	Merskörd	Effekt %
Proline 0,4	15	450	57
Proline 0,4 + Comet Pro 0,3	15	540	67
Aviator 0,5-0,6	15	510	71
Siltra 0,5	15	555	71

Slutangrepp av bladfläcksvampar i höstvetete olika år i ÖSF-området

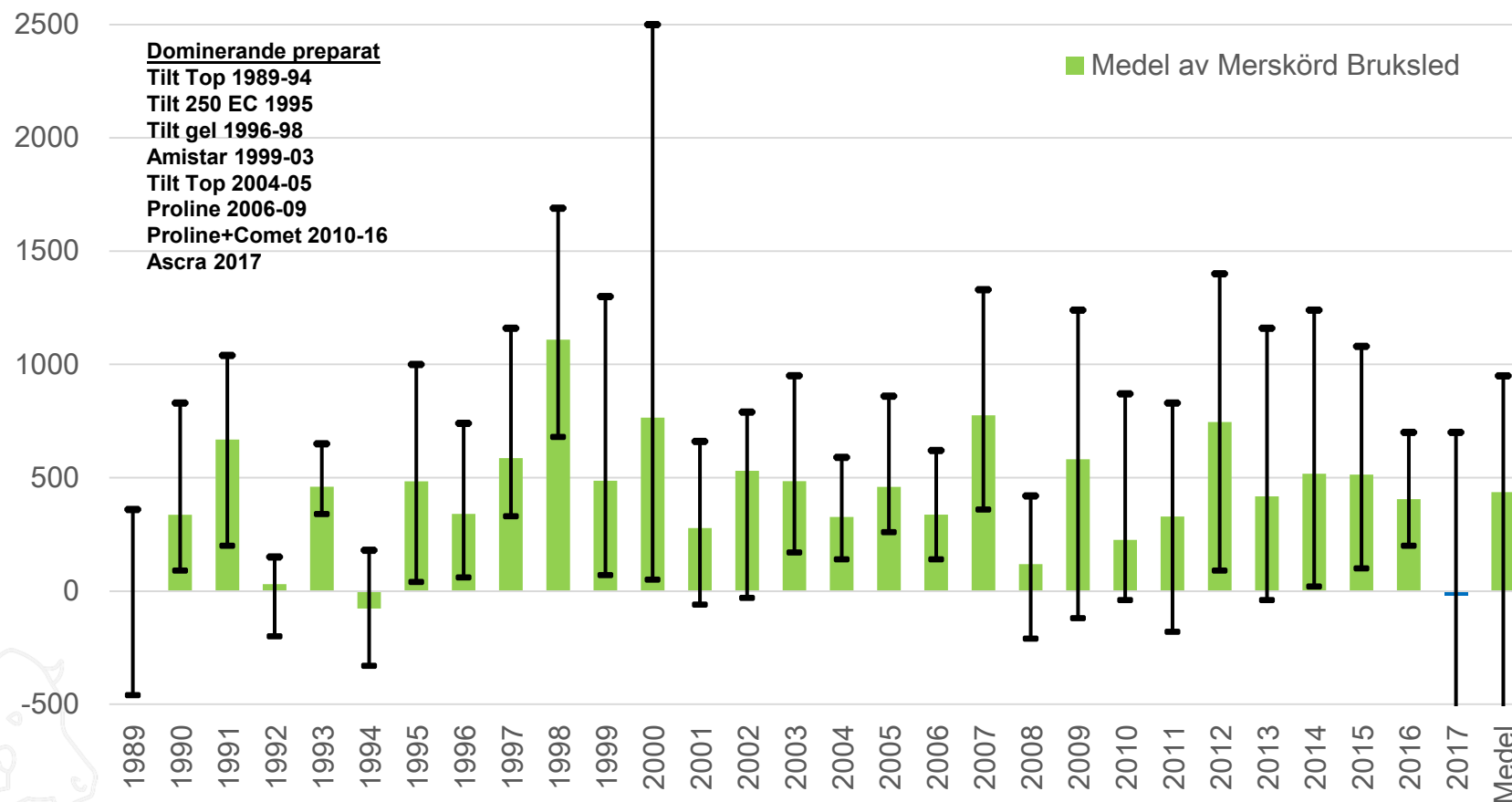

Angrepp av brunrost och gulrost i höstvetete, ÖSF-området

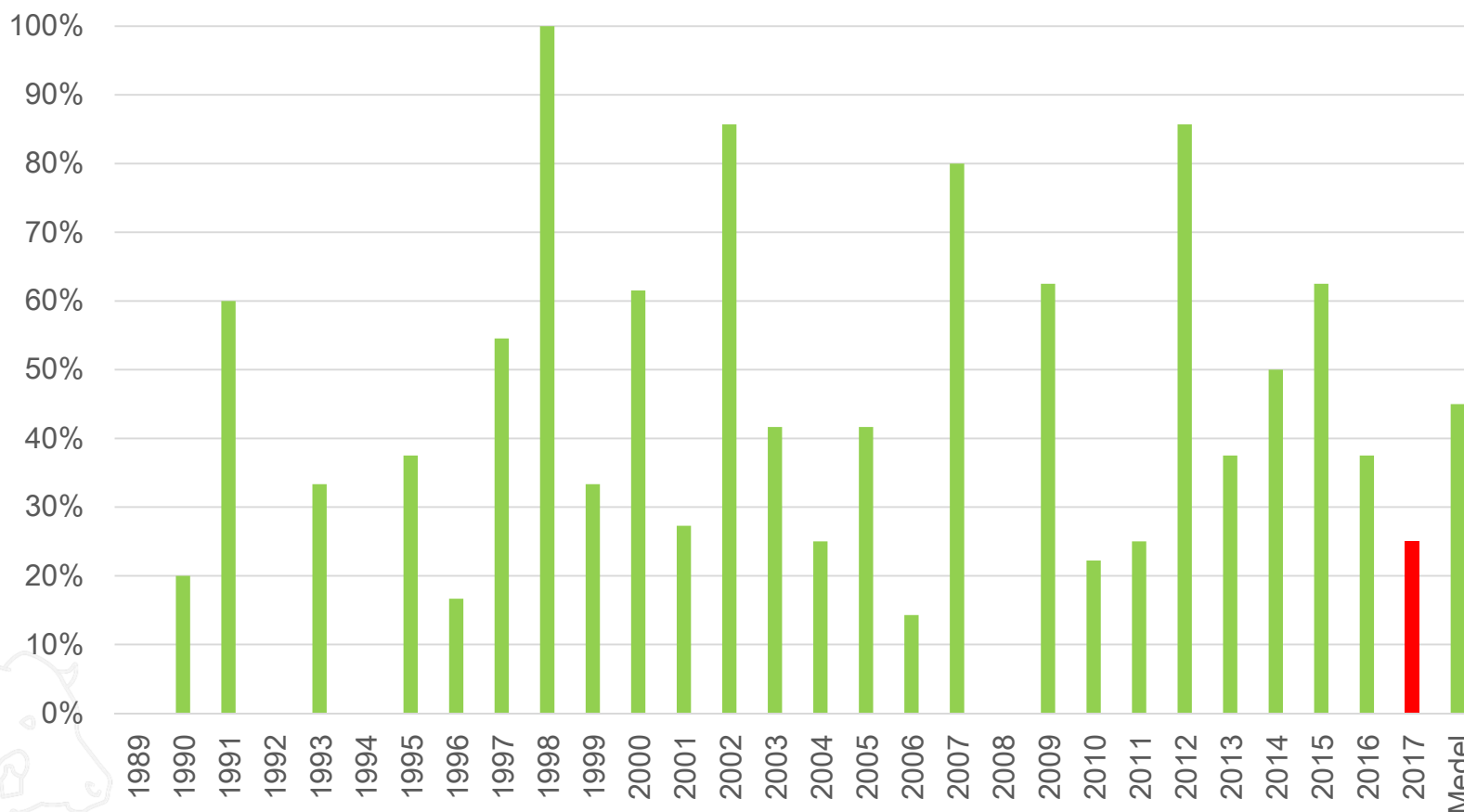

Skördeökning för axgångsbeh. mot bladfläcksvampar höstvetete 236 försök, 1989-2017 D, E och T-län

Merskörd

Andel lönsamma försök i höstvetete med axgångsbehandling i D, E, T-län. 236 försök mellan 1989 och 2017 (pris 1,35).

Angrepp av rågbroddfluga

Vadstena, 10 maj

Foto:
Göran Gustafsson

Vetedvärgsjuka, Ringarum 4 juli 2017

Foto:
Göran Gustafsson

Fångst av randig dvärgstrit i gulskålar

Plats	Utv. stadium DC	4/9	11/9	18/9	25/9	2/10	9/10	16/10	23/10
Spångsholm	12						0	0,5	0
Herrestad	11						0,5	0	0
Linköping	11						3,5	0,5	0
Skärkind	fältkant	0	0	0	0	0	0	0	0
Ö. Skrukeby	21	1,5	0	0	1	0,5	0	0	0
Ringarum	11	16	2,5	12,5	3	25	18	0,5	1
Dagsberg	13	1	0,5	1	0,5	2,5	2	1,5	0,5
Ö Husby	21	3,5	1,5	0,5	1,5	2	2	1,5	0,5
Nyköping	21			0	0	0	0	0	0
Stallarholmen	13	19	9	0	19	16	2	0	0

ATL och Lantmannen, hösten 2017

› LANTBRUK

4 SEPTEMBER

Förödande skadegörare på höstveten sprider sig

Den allvarliga svampsjukdomen stinksot har upptäckts på flera nya ställen i landet. Nu varnas alla odlare som tar eget utsäde.

2017-12-20

Land

Störst på jord och skog

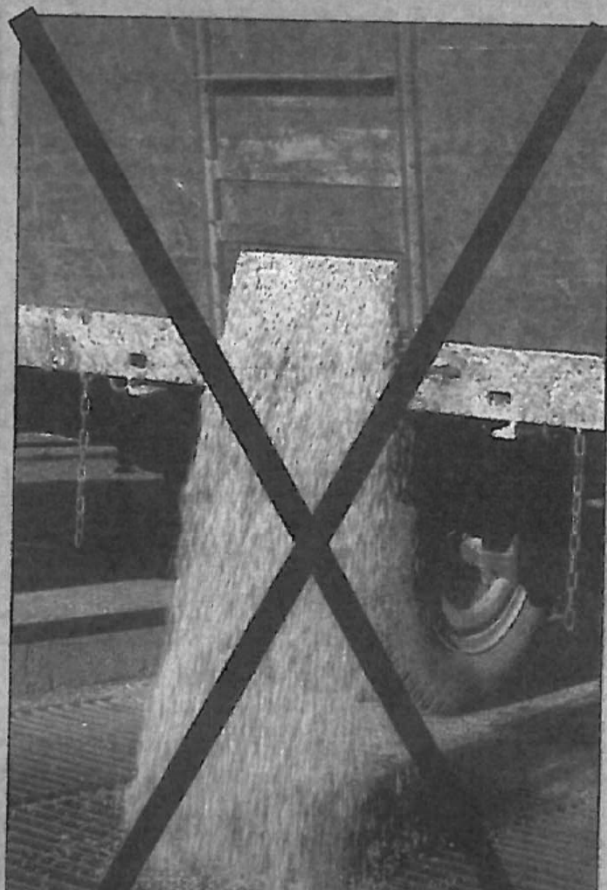
Nr 33 19 aug 1994

LANTBRUK

Stinksot stoppar vetelass

Lasset luktar sill! Du har stinksot i vetet! Sånt kan vi inte ta emot. Du får åka hem igen.

målshandeln på att få fram lämpliga användningsområden för det infekterade vetet som är oan-

Kraftig uppförökning av stinksot under gynnsamma förhållanden

- År 1: 1 ax per 20 kvm
- År 2: 1 ax per kvm
- År 3: ca 110 ax per kvm

Betningsrekommendationer

Sjukdom	Celest Formula M	Celest Extra Formula M	Dividend Formula M	Cerall	Thermo Seed
Stinksot	4	4	4	4	4
Dvärgstinksot	1	4	4	-	-

Stinksot: Max 1000 sporer/gram för
certifiering

Dvärgstinksot: Max 500 sporer/gram för certifiering

Utsäde för ekologisk odling får inte innehålla några sporer

Angripen gröda.

FOTO: ANNA BERLIN

Fruktade svartrosten är tillbaka i Sverige

Svampsjukdomen svartrost har sannolikt fått fäste i Sverige. Det visar en studie av SLU-forskaren Anna Berlin.

Svartrost har länge ansetts utrotad i Sverige. Men i somras upptäckte lantbruksrådgivaren Johan Kullsand på hushållningssällskapet ovanligt svåra angrepp av svartrost i ett vårvetefält utanför Almunge i Uppland.

SLU-forskaren Anna Berlin kopplades in via Jordbruksverkets växtskyddscentral. Hon lade fram en doktorsavhandling om svartrost för fem år sedan.

Nu har hon studerat årets utbrott och kan redovisa de första preliminära DNA-analyserna.

De avslöjar att smittan har spridits via mellanvärdar, vilket är det första tecknet på att sjukdomen finns permanent i Sverige. Spridningen har skett via berberisbuskar.

Lag om utrotning

Fram till 1994 fanns en lag om att berberisbusken skulle utrotas i Sverige. Detta eftersom spridningen av svartrost sker via berberisbuskar. Svamparna har svårt att överleva mellan flera odlings-säsonger utan busken. Men i början av 1990-talet ansågs svartrosten i princip utrotad. Spridningen ansågs då kunde

stoppas genom vaksamhet och fortsatt växtförädling.

Förädlingen av vetesorter med naturlig motståndskraft har varit framgångsrik och i dag finns ett femtiotal kända resistensgener som är verksamma mot olika svartrostraser. Även om sporadiska sjukdomsutbrott har inträffat har inte svartrost längre ansetts som ett hot. Men det förändras alltså nu.

Situationen är allvarlig. I den globala svartrostspopulationen finns i dag många virulensgener som gör att de resistensgener som tidigare skyddat vetet nu har förlorat sin effekt. Läget är extra allvarligt för att mängden berberis i Sverige har ökat markant sedan utrotningslagen upphävdes 1994, säger Anna Berlin.

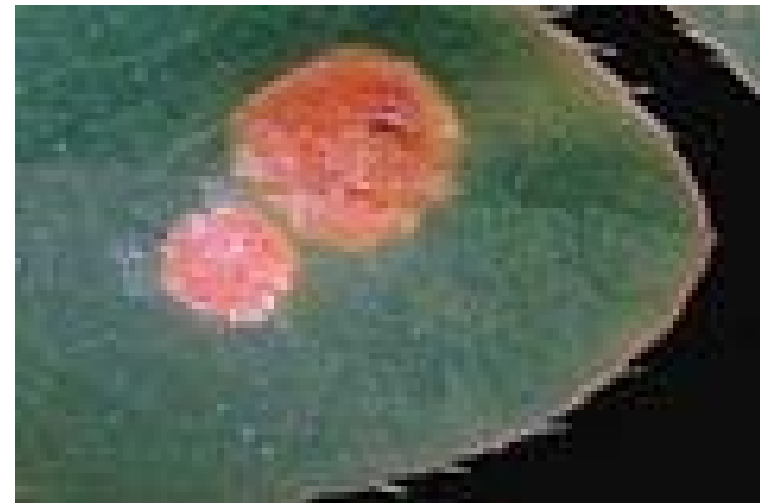
Slog ut amerikanskt vete

Svampen bakom svartrost, *Puccinia graminis*, betraktas som en av de värsta skadegörarna och slog efter första världskriget ut en femtedel av den amerikanska veteproduktionen.

För drygt 15 år sedan kom de första tecknen på att det var för tidigt att pusta ut och sedan dess har läget förvärrats. Först med aggressiva utbrott i Östafrika och under de senaste åren har sjukdomen även dykt upp i Europa.

Martin Wallström
red@landlantbruk.se

Svartrost

Skålrost på
berberis

